

SPANYOL NYELVLECKE

SINKOVITS PÉTER

Kávé nélkül egyszerűen nem tudott felébredni. Csak homályosan látott, mozdulatai bizonytalanok voltak, szájában valami különösen keserű szagot érzett. A négyórás utazás is megviselte, mint egykoron. De miért vállalkozott most ismét erre az útra? Hogy megint végigjárja a város utcáit, beüljön egy moziba, tétlenül ténferegjen, nézze a járókelőket?

Ezek a hajnali órák mindig kimerítették. Különösen télen. Legszívesebben le sem feküdt volna, úgy indul ki az állomásra. Az utcán csak néhány járókelő, s az ember könnyű bizonyossággal megállapíthatja, ezek is a három óra húszasival indulnak. A kisváros pályaudvara sárgásan kivilágítva, a fények meg-megvillannak a váróteremhez vezető keskeny ösvényen, amelyet a már erre haladók tapostak az éjjel esett hóban. Idős parasztasszonyok, üzletemberek és egyetemisták utaztak főként ezen a vonaton, a munkások a későbbi járatokat használták. A fülkék még fűtetlenek voltak, a férfiak dohányoztak, szellőztetni nem lehetett, az asszonyok pedig, félig becsukott szemmel, elől összekulcsolt kézzel úgy tettek, mintha aludnának. Tamás az ablak mellé ült le, nézte a sárgás fényeket, az állomás épületének szürkés-barnás falait, az egykor zöldre festett fagerendákat, a vaskorlátot, az állomáson cammogó vasutasokat, majd a szerelvény lomhán' és csikorogva nekilódult, lassan elmaradtak mögöttük a házak, a temető, majd a malom épülete is, s néhány pillanat múlva már kint vágattak a szántóföldeken. Tamás fázósan összehúzta magán béleletlen télikabátját, felhajtotta a galériáját, méginkább elkülönülve a fülke többi utasától, s a fehéren villogó tájat nézte. Azért mindig valamilyen meghatározhatatlan öröm is elfogta, ha vonat elindult vele. Akkor biztonságban érezte magát. Nem kellett megválaszolandó kérdéseken törnie a fejét, nem kellett feladatokat elvégeznie. S azt is pontosan tudta, hová utazik,

s mikor kell megérkeznie. Addig senki semmit nem követelhet tőle, csak arra kell ügyelnie, hogy menetjegyét el ne veszítse. A menetjegyért cserében nyugodtan és biztonságban tölthetett el négy órát.

Kezdetben szívesen beszélgetett az utasokkal. Mindegyikük élet-története külön-külön fontos volt a számára, őszintén érdeklődött, s maga is készségesen kitérülközött, a legközelebbi barátaival sem közölhető titkait is fesztellenül elmondta, hiszen semmi valószínűsége nem volt annak, hogy alkalmi beszélgetőtársaival valaha ismét összeakad. A szavak így súlytalanul lengtek a vonatfülke kicsiny életterében, s amikor a vonat végcéljához érkezett, a történetek — az energia megmaradásának törvényével szembeszegülve — végleg letörölődtek. Tamás ennek ellenére, vagy éppen ezért, kezdetben nagyon komolyan vette ezeket a beszélgetéseket. Néhány hónap után azonban ebbe is belefásult, egyszersmind észrevette, hogy történeteit már-már rutinosan adja elő, jól előkészített poénokra építve, mindig azonos helyen tartva hatásszünetet; egyszóval saját történeteire is ráunt, pontosabban: hamis mesterkéeltséget vélt felfedezni az előadásmódjában, így lassan felhagyott ezekkel az alkalmi beszélgetésekkel is. Igaz, az utazás így még hosszabbnak tűnt, újságot sem lehetett kapni ezekben a hajnali órákban, no de az utazás alatt érzett biztonságérzet változatlan maradt. Beérte a mások beszélgetésének megfigyelésével, de leginkább csak a tájat nézte, amely a sötétség folytán személyesen is alakítható volt. Tamás számára rendkívül különösnek tűnt, hogy egykor más emberek is éltek itt. Így — kinézve a párás ablakon — gyakran látott vonuló seregeket, sebesült harcosokkal és jajveszékélő asszonyokkal, máskor derűs szüreti mulatság bájosan hajladozó lányait, akik könnyed tánclépésekkel viszik tálcáikon az aranyló szőlőfüntöket, körbe járva a fatörzseken ülő, vagy a fűben heverésző férfiakat. Ha a vonatszerelvény olykor befutott egy-egy városba, Tamás néha úgy képzelte, most éppen háború folyik, a várost kiüritik, az szinte már lakatlan, az itt rekedt menekülők tolonganak, mert ez az utolsó szerelvény, amely ezen a vidéken áthalad, akinek most nem sikerül feljutnia, az örökké ittmarad, elvágva minden eltávozási lehetőségtől, az ellenség pedig már szinte a város határainál.

Tamásnak tehát első dolga volt egy kávézót keresni. A pályaudvartól vezető főútvonal első sarkán ismert egyet, annak idején gyakran járt oda. Felerősödött benne a kíváncsiság, megvan-e még ez a kis kávézó, amely talponálló és cukrászda is volt egyben.

A pincér ismerősként üdvözölte. Tamás kávéért kért, meg két szendvicset, úgy gondolván, hogy a pincérnek a régi ismeretségre való utalását nem honorálhatja pusztán kávéval. Leült a sarokban levő asztal mellé, ahonnan az utcát is látni lehetett. Kellemesen tapasztalta, az utazás támasztékként számontartott biztonságérzete a megérkezés után sem párologott el. „Hiszen semmi dolgom” — nyugtázta derűsen. Jó étvágygal elfogyasztotta a két szendvicset, a kávé is valóban ízlett, a megelégedettségét megkoronázandó dupla konyakot kért.

Nézte a járókelőket. Alkaratlanul is arra figyelt (ezt később fedezte fel önmagában), hogy megpillant-e egy ismerős arcot. Évekig élt ebben a városban, igaz nem ezen a részen, de ismerte, ha csak felületesen is, a környék lakót, akik bebetérték a kávéházba, vagy a közeli boltba jártak bevásárolni, a férfiak pedig a szemközti borbélyhoz. Ekkor haladt el az ablak előtt az idős csoszogó néni, kicsiny barna szatyorjával. „Nyolc óra körül lehetett” — gondolta Tamás az órájára pillantott. (Tizenkét perccel múlt.) „Most lassan húszat kopogtatok az asztalon, s az öregnek is meg kell jelennie” — mondta Tamás, s hozzákezdett a ceremóniához. Még mindig látta az apró lépésekkel haladó asszonyt, s várta, hogy a férj is megjelenik, aki mindig tisztos távolságból követte a feleségét. Huszonnégyenél már kezdett ideges lenni. „Meghalt volna?” Harminckettőnél megjelent. „Bizony, elmúlt néhány év” — gondolta Tamás.

— Régen láttuk — mondta kedvesen a pincér, kilozva az italt.

— Külföldön voltam — állította határozottan Tamás.

— Érdekes lehetett — jegyezte meg érdeklődően a pincér.

— Valóban — mondta Tamás. — Mindenesetre elegendő pénzt összeszedtem ahhoz, hogy néhány évig gondatlanul éljek.

— Befektette valamibe? — kíváncsiskodott a pincér.

— Még nem. Ezen nem gondolkoztam. A bankban tartom.

— Fennáll a veszély, hogy ott csökken az értéke — mondta szakértelemmel a pincér.

— Ön mibe fektetné? — érdeklődött Tamás.

— Nem tudom — mondta az elgondolkozva. — Nyilván elkártyáznám. Vagy a nőkre költeném. Jobb nekem így...

— Hozzon még egy konyakot — zárta le a beszélgetést Tamás is a maga részéről. — Azután fizetek...

Nyár volt, a meteorológusok aznapra harmincöt fokot ígértek. Tamás úgy tervezte, marad még egy kicsit, azután villamossal be-

utazik a központba és beül egy moziba, majd valahol megebédel, s talán meglátogatja Emmát, a volt lakásadónőjét.

A moziban egy amerikai filmvígjátékot adtak. Tamás kezdetben élénken figyelte a történetet, kényelmesen hátradőlt a bársonnyal bevont puha, öblös székben. A jelenetek gyors ritmusban váltották egymást, tele helyzetkomikummal. Nem sokra becsülte ezeket a filmeket, de most teljességgel átadta magát a gondtalanságnak. Élvezte a közönség reakcióját is: a gyerekek önfelédten kacagtak, csapkodták a térdüket, egymás nevetésétől is még inkább ingert kapva egyre hangosabban hahotáztak, de az idősebbek is jóízűen kuncogtak.

Tamás a leghátsó sorban kapott helyet. Jobbról tőle üres volt a szék, s csak később vette észre, hogy a másik oldalon egy fiatal lány ül mellette. Először ügyet sem vetett rá, annál is inkább, mert a lány egészen balra húzódott. Egy pillanatban azonban, amikor a főhős a fürdőszobát elhagyva a nappaliba meztelán járkalva lendületesen hanyattvágódott s leütötte az asztalról a kalitkát az éktelenül rikácsoló papagájjal, egyszóval ekkor a lány karja teljes egészében az övéhez simult, s Tamás érezte, amint a lány egész testében rázkódik a nevetéstől. A kar gyorsan visszahúzódott, de mindez elég volt ahhoz, hogy Tamást kikökkentse a film nézéséből. Oldalt pillantott (a lány ezt nem viszonozta, merően tovább figyelte a cselekményt), s gyorsan felmérte, hogy egyedül érkezett, nem volt kísérője, mert a mellette levő két szék is üres volt. Rövid szoknyában volt, lábait keresztbe rakta, könnyű blúza kicsiny, fesszes melleket takart. Haditervet próbált kidolgozni, hogyan közelíthetné meg a kezét, ez azonban eléggé kilátástalannak tűnt, mert a lány megint teljesen a bal oldalra húzódott, kezét ölébe összekulcsolta. A férfi így jobbra dőlt, mintegy utat engedve a lánynak, hogy legalább egyenesen ülhessen a székében. Jó sokáig kellett erre várnia, közben a filmről egészen megfeledkezett. Egy pillanatban a lány az ő oldalára húzódott, kezét a karfára téve. Tamás várt egy darabig, majd végül is elkapta a karfáról lelógó kézfejet. A lány mozdulatlan maradt, mintha semmi sem történt volna, merően továbbra is a filmet nézte, sőt a következő vidám jelenetnél, amikor a főhős gépkocsijával figyelmetlenül lükverczve elütött két gyanútlan kerékpárost, még nevetett is. Később azért megpróbálta visszahúzni a kezét, arra azonban nyilván nem számított, hogy a férfi a mozdulatot követi, így az összekulcsolt kezük kisvártatva a lány combján pihent. A lány kiegyenesedett, érezhetően megfeszült,

de nem toltta el Tamás kezét. Így maradtak hosszú ideig. Tamás lényegében elégedett volt az eredménnyel, nem reménykedett túl gyors előrehaladásban, alapján véve nem is reménykedett semmi-
ben, megpróbált a filmre koncentrálni, s a következő burleszk-
szerű jelenetnél maga is nevetett, kissé tetetve, de ezzel is jelezve
a lánynak, hogy most lényegében a filmet nézik, s ez az alkalmi
kis kézfogásos együvé tartozás igazán nem rendhagyó egy moziban.

Tamás lassan kiismerte a lány finom, vékony ujjait, majd ügye-
sen úgy kezdte simogatni őket, hogy közben a lány combját is érin-
tette, a térdét pedig a lány térdéhez szorította. Időközben a film
egyre érdekesebbé válhatott, a közönség mind gyakrabban nevetett,
a produkcióból már nem sok maradhatott hátra, Tamás azonban
ezt nem ellenőrizhette, mivel az órája azon a kezén volt, amely
pillanatnyilag a lányét fogta. „Nincs mit várni, tovább kell csele-
kedni” — gondolta Tamás, s erre kis idő múltán alkalom is adó-
dott: a főhős az ellenséges gengszterbanda meglepett tagjait tortával
kezdte dobálni, s ekkor a lány — aki egy pillanatban nyilván tel-
jesen megfeledkezett a férfi tartó kezéről — hangtalanul nevetve,
de egész testében megrázkódva előre dőlt, s mindkét kezével az
előtte lévő szék támláját ragadta meg. A férfi keze tehát a lány
combján maradt, felügyelet nélkül. De nem mozdult, ne makarta,
hogy egy hirtelen, erősebb simogatással elrontson mindent. Várt,
majd kissé később, amikor a lány megint nevetett (már nem tudta
min, a filmet nem figyelte) könyökével, felsőkarjával finoman meg-
érintette a lány mellét. A teremben egyre erősödött a nevetés. A
lány méginkább előre hajolt, fejét a támlán nyugvó karjára helyezte,
s továbbra is élénken nézte a filmet. Tamás végigtapogatta a
lány térdét, majd lassan, vigyázva simogatva, a szoknya alatt egyre
mélyebbre hatolt. A lány még erőteljesebben nevetett, úgy tett,
mintha minden erejével a filmre figyelt volna, teste hullámozott.

Amikor kifelé indultak a teremből, Tamás szorosán a lány mö-
gött haladt. „Követni fogom és egy alkalmas pillanatban leszólí-
tom” — tervezte Tamás. Így sodródtak a kijárat felé a tülekvő tö-
megben. Már az utcára rétek, amikor Tamás hangokat hallott, jel-
legzetes akcentusban:

— Drága barátom, szervusz, hát nem ismeresz meg?

Reiding Béla állt előtte, magasba tartott kézzel hadonászva.

— Üdvözlét, Bélám, sajnos nem érek rá, nagyon sietek . . .

— Arról szó sem lehet, barátocskám — vigyorgott rá Béla —,

ezer éve nem láttalak. — Majd valahol megebédelünk — tette hozzá gyorsan —, s végre jól kibeszélgetjük magunkat.

Tamás szomorúan a lány után nézett. Az is visszafordult, tekintetében érdeklődő kíváncsiság, várakozás volt, majd némi szemrehányás. A tömeg még mindig özönlött, jobbról-balról lökdösték őket. Béla meg egyre sürgette. Bélától pedig most már nem lehet megszabadulni, ez világos.

Tamás tekintetével a lányt követte, kényszeredetten széttárta karját. Ekkor kis szédülést érzett. Annyit látott még, mintegy kívülálló szemlélőként, hogy három hatalmas léppessel a lány mellett terem, megemeli, feldobja a levegőbe, majd maga is utána röpül, lassan elhúznak a város felett, a lány szorosan hozzásimul, s csak akkor rezzen meg egy kissé, mikor alattuk kéken és szemcsésen felvillan a folyó, gyufásdoboznyi hajókkal.

— Rosszul érzed magad? — hallotta Béla hangját.

— Nem. Kissé levegőtlen volt ez a moziterem.

A falnak dőlt s zsebkendőjével megtörölte verejtékező homlokát.

— Indulhatunk — mondta kisvártatva Tamás.

Reiding Béla zöld inget, piros nyakkendőt és barna nadrágot viselt. Nyugdíjas volt már öt vagy hat éve. Műszerészként kezdte, később patikusinas lett, a háború után először tisztviselőként dolgozott, majd hosszú időn át kereskedelmi utazóként. Mindenki tudta róla a szakmában, hogy tehetségtelen, harmadrangú üzletkötő, mígnem valahányadik igazgatója szokatlan feladattal bízta meg: jelentős külföldi cég küld tárgyalópartnereket, el kell intézni, hogy megfelelőképpen szállásolják el őket, gondoskodni kell a napi programjukról, továbbá megfelelő termet kell biztosítani a tárgyalások lefolytatására, hasonlóképpen az ajándékok sem maradhatnak el, szükség esetén az éjszakai mulatókba is elkísérendők. Csodák csodájára Reiding Béla kiválóan oldotta meg feladatát, s ezentúl csak az ilyen jellegű szervező munkákkal lett megbízva. Ő gondoskodott a hazai és külföldi vendégek fogadásáról, elhelyezésükről, étkeztesítésükről, szórakoztatásukról, színházjegyekről, italról, ajándékokról, a tárgyalások színhelyének megválasztásáról, és minden apró kívánság teljesítéséről. Nyugdíjaztatása után is őt kérték meg ezen teendők elvégzésére, sőt más cégek is alkalmazták hasonló minőségben. Így ismerte meg Tamás, miután Reiding Béla a Hanglemezgyártó Vállalat számára is végzett megfelelő szolgáltatásokat.

— Szerencséd van, ma véletlenül éppen ráérek — mondta Béla, amint beérkeztek az egyik jóhírű étterembe.

Tamás, aki ösztönösen fél a hotelokiban és éttermekben, nem ismerve ki a portásokkal, pincérekkel és szobalányokkal való közlekedésmód sajátos szabályait, leplezetlen csodálattal figyelte Bélát, aki határozott léptekkel vonult be egyenesen a konyhára, két pincérrel tért vissza, nyomban a legjobb asztalt kapták, a pincérek pedig tüzetesen elmagyarázták, mit ajánlanának, aztán: a különféle italok hogyan vannak behűtve, s mely édességfélék sikerültek ma a legjobban.

„Ügyes ember ez a Béla” — ismerte be önmaga előtt Tamás, már teljesen megfélemlítve a lányról, aki a moziban mellette ült.

— És meddig maradsz? — kérdezte Béla a gombás paprikás és a sütemény között.

— Csak néhány napra jöttem, nem is tudom... — mondta bizonytalanul Tamás.

— Megszálltál már valahol?

— Még nem.

— Öregem, neked valóban szerencséd van! Egy ügyfelünknek négy nappal korábban haza kellett utaznia, közben a hotelszámlát mi már rendeztük, a szoba üresen áll, teljesen mindegy, hogy van-e benne valaki, vagy sem. Majd átszólok, és költözz be.

— No de Béla, ezt igazán nem fogadhatom el...

— Egy szót se többet, az ügyet lezártuk — mondta határozottan Reiding Béla. Magához intette a pincért és két üveg bort kért. — A fogyasztás összegét természetesen írja a cég számlájára — utasította a pincért.

— Rendben — mondta a pincér. Kisvártatva visszajött. — Reiding urat kéretik a telefonhoz.

Reiding fürge, rugalmas léptekkel távozott.

Tamás bort töltött magának, cigarettára gyújtott s a jólöltözött vendégeket figyelte. „Talán mégis ebben a városban kellett volna maradnom?”

Reiding sietősen, szinte szaladva érkezett vissza.

— Kisapám, sajnos nincs több időm a számodra — lihegte. — Az egyik delegáció fél nappal korábban érkezik, mint jelezték, rohanok ki elébük az állomásra. Az ügyedet azért nyomban elintézem. A Palace hotelban fogsz lakni, a szobaszámod háromszáztizennyolc. A portásnak szólj, hogy én küldtelek. Na isten veled. Három napig nem vagyok látható, de ha nagyon nagy szükséged lenne rám, tudod, hol vagyok elérhető.

Tamás Reiding után meredt, majd az asztalon maradt másfél

üveg borra. — Kérlek még egy kávé — szólt a mellette elhaladó pincérhez. — Az összeget írja rá a cég számlájára — tette hozzá magabiztosan.

— Már rajta van — mondta mosolyogva a pincér.

Tamás megállt a több emeletes lakóépület előtt és cigarettára gyújtott. Jobbról a nagy könyvkereskedés, balról a város egyik labdarúgócsapatának klubépülete, utána egy irodaház majd a nagyáruház következett. Szemben a hanglemezbolt és a mozi, ahol este tizenegytől is vetítettek filmet.

A bejárati ajtóhoz dőlve félig a forgalmas utcát figyelte, másfelől viszont be-benézett a homályos, sötét, magas és keskeny folyosóra. Annak falát valamikor drappra festhették, most inkább szürke volt, megkopott, a mintázata csak sejtelmesen, pókhálószerűen tört elő. A padlórészi nagy és durván megmunkált kőtáblákból állt össze.

Tamás elnyomta a cigarettáját és megindult befelé. Úgy érezte, igyekszik a szokottnál nagyobbakat lépni, de valahogy mégis lassan halad előre. A fából készült postaládák sora következett, majd az első lift, de tovább kellett haladnia, a második feljáraig. Oldalt rögtön megtalálta azt a postaládát, amelyet keresett (éveken át az ő számára is ide érkeztek a levelek). Ez állt rajta:

Palavics Emma

Olga

Beatrix

Ismét rágyújtott egy cigarettára. Nézte a neveket, s számára minden logikussá vált. Olga, Palavics Emma távoli rokonaként, itt nevelkedett („már amennyire ezt nevelkedésnek, neveltetésnek lehet nevezni” — tette hozzá gondolatban Tamás), akkor tíz-tizenkét éves lehetett, most talán húsz körül, felszedhetett valakit, akitől gyereke lett, de az már nem vette el, s most itt élnek szépen hármasban, Emma nem dobta ki őket, s Beatrix néhány év múlva annyi idős lesz, mint Olga volt, amikor ő még itt lakott. „Az élet körforgása” — gondolta Tamás. Azt viszont még mindig nem döntötte el, felmenjen-e hozzájuk, habár a postaláda felirata alapján tömören megfogalmazott családi viszonyrendszer egyértelműsége némiképp megnyugtatta. Egyelőre visszasétált a kijáratához, a fényre. Ha felmegy, mit is kérdezzen tőlük? Például: mi van az albérlő házaspárral? A nőnek, amint azt egy alkalommal Palavics Emma

Tamásnak bizalmasan elmondta, állítólag daganat van a méhén. Tamás csak annyit észlelt, hogy a nő egyre többet siránkozott, egyre halványabb lett, férje viszont mind többet adott az öltözködésre, délutánonként sétára indult, ekkor hangos zokogás hallatszott a szobájuk felől, majd Emma békítő, duruzsoló hangja, a férj távo-zása után.

És mi lett az egyetemistákkal, akik a másik szobát bérelték, s ahonnan gyakran női kuncogás volt világosan kivehető. Emma asszony ilyenkor lobogó hajával és félig nyitott pongyolájában futkározott, csapkodva maga után az ajtókat; „ez nem kupleráj” — ordította —, „számtalanszor megmondtam már, hogy ide nőket nem lehet felhozni”, majd később elhallgatott. Mint kiderült, ilyenkor az egyetemisták itallal kínálták, átadták neki az otthonról kapott sonkát, főtt tojásokat, lekvárt, Emma asszony pedig ivott, majd a csomagot megköszönve távozott. Az is előfordult, hogy szobájában később énekelt, régi operett-dalokat, meglehetősen hamisan, de lendületesen, s a szünetekben rekedtesen mevetett. Egyszer tompa dübörgés hallatszott a szobájuk felől, Emma asszony Olgával táncolhatott, a lány cérnavékony hangon sipítozott, majd egy pillanatban éles csörömpölés vágta el a hangzavart. Feltehetően Emma egyik vázája sínylette meg a mulatozókat.

Hetente egy alkalommal, csütörtökön délután, Drobinyák úr tett látogatást Emma asszonynál, s erre az időre mindenkinek rendesen kellett viselnie magát. A méhdaganatos asszony nem siránkozhatott, az egyetemistáknak csöndben kellett tanulniuk, még a lemezjátszót sem kapcsolhatták be. Tamás — ha az idő megengedte — ilyenkor sétált egyet a városban.

Drobinyák úr mindig hármat csöngetett, világos öltönyt viselt (mandszettakendővel), a fehér inghez rendszerint élénk színű nyak-kendőt választott. Nyáron lyukacsos cipő, sétatálcá és szalmakalap egészítette ki a gardróbját. Minden alkalommal virágot hozott, amit Emma asszony a kijáró, méltatlankodással vegyes hálával fogadott el. Emma asszony ilyenkor legjobb ruháiból jelölt ki egyet, mindig csapzott haját példásan rendbe szedte, s hetven éve ellenére meglehetősen kellemes küllemet varázsolt magának. Erre a napra az élénkpiros rúzszt pasztell színűre váltotta fel, a megszokott púdermennyiségnek csak a felét rakta fel.

Drobinyák úrról a lakók alig tudtak valamit. Látogatásának céljáról még kevésbé. Emma asszony, aki egyébként mindent kifecsegett, idős lovagjáról mélyen hallgatott. A lakók csak annyit lát-

tak, hogy Emma — Drobinyák úr látogatását megelőzendő — a közeli cukrászüzletben aprósüteményt vásárol, valamint egy palack jófajta bort és ásványvizet. A lakóknak azonban feltűnt, hogy Drobinyák úr látogatása idején Olga soha nem tartózkodott otthon, s ez különféle találgatásokra adott alkalmat. A méhdaganatos asszony szerint „Drobinyák úr látogatása egyértelműen a szexuális kapcsolatok fenntartására utal”, míg férje úgy vélte, hogy „az idős úr nyilván valamiféle nosztalgiából látogatja Emmát, lehet, valamikor osztálytársak voltak”. Az egyetemisták nagyokat röhögtek, ha Emma asszony és Drobinyák úr titokzatos kapcsolata került szóba. Azon törték a fejüket, hogyan szerkeszthetnének valamilyen lehallgató készüléket, amelyet lakásadónőjük szobájában elhelyezve végre megvilágosodna Drobinyák úr látogatásának igazi célja. Tervüktől végül is elálltak, hiszen Emma asszonnyal alapjában véve semmi bajuk nem volt, az szemet hunyt, ha néha felhozták nőismerőseiket, s olykor ivászatuk miatt sem neheztelt, azzal, hogy az átdorbézolt éjszaka után a diákoknak maguknak kellett feltakarítaniuk a szobát. Ugyanakkor az egyetemisták másnap rendszerint tiszteletudóan bocsánatot kértek a méhdaganatos asszonytól (a két szoba egymás mellett volt, míg Tamásé a folyosó másik oldalán) a tovább tartó hangos zeneszó és a nyilvánvalóan áthallatszó duhajkodás miatt, annál is inkább, mert gyakran megtörtént, hogy a méhdaganatos férje átkopogott az egyetemistákhoz, s náluk maradt hajnalig, majd részegen tért vissza a feleségéhez, üvöltözött, ordítózott az asszonyra, utána viszont a nő sírdogált még sokáig, nyöszörgött, amitől alig lehetett elaludni, minek folytán végeredményben az asszony is bocsánatot kérhetett volna az egyetemistáktól és Tamástól, de ez soha sem történt meg.

Vajon élhet-e még Drobinyák úr?

Tamás kissé elbizonytalanodott látogatását illetően. Ha fel is menne, nem kopogtathat be üres kézzel. Merre találhat a közelben virágüzletet, másrészt meg hogy néz ki, hogy délelőtt tízkor egy csokor virággal mászkál az utcán? S mi történjék akkor, ha csak Olgát találja otthon? Hogyan nézhet ki Olga? Mit válaszolna a lány, ha történetesen este elhívná színházba?

Cigaretára gyújtott, átsétált a túloldalra, megnézte, milyen filmeket adnak a moziban. „Ilyen gyáva lennék?” — vonta magát felelősségre Tamás. Bement a közeli édességboltba, vett egy nagy tábla csokoládét, ízlésesen becsomagoltatta és határozott léptekkel átvágott az utcán, a bejárati ajtótól egyre nagyobb nyugalommal

tette meg a második liftig való mintegy húsz lépést. Megnyomta a lift gombját. „Már megint nem működik” — konstataálta. Rokonszenvesnek tűnt, hogy a lift ismét meghibásodott, ilyenkor két-három napig kell várni a szerelőkre.

Nyugodtan, tempósan felindult a lépcsőkön.

Csöngetett. Néhány pillanat múlva Olga jelent meg a félig megnyitott ajtó mögött.

— Tamás úr, hát eljött hozzánk? A feje mögött kezét átkulcsolva megölelte a férfit és megcsókolta. — Nézd Emma néni, ki látogatott meg bennünket!

Emma asszony félig nyitott pongyolában, festékes arccal libbeat elő.

Tamás meghajolt (kissé mélyebben, mint ahogy önmaga részéről méltányosnak tartotta volna) s átadta az ajándékot.

— Igazán nem kellett volna — mondta kedvesen Emma asszony. — Tessék, jöjjön beljebb.

— Csak néhány percre jöttem — mondta lassan Tamás —, fontos tárgyalásom lesz, de úgy gondoltam, nem mehetek el a ház előtt, hogy ne üdvözljem magukat.

„Érdekes, először vagyok Emma szobájában.”

Emma egy öblös karosszékben ült, Olga mögötte állt. Mosolygott. Nyúlánk, karcsú lány lett belőle. „Vagy asszony?” Fekete nadrágban volt és bordó blúzban.

— És Beatrix? — érdeklődött Tamás. „Talán nem is kellett volna kérdeznem. Esetleg később”.

— Az a postatisztviselő, az a gazember! — fakadt ki Emma asszony. Olga továbbra is mosolygott, nem véve le tekintetét a férfiről. Az „ügyről” több szó nem is esett.

A szobában régies politúrozott bútorok, az üvegvitrinben kristályvázák és egy aranyozott teáskészlet. Az ablakon csipkefüggöny. A kereveten szétdobált ruhák.

— Megkínálhatom egy itallal? — kérdezte Emma asszony.

— Nem, köszönöm, most nem — mondta Tamás. — Nagyon sietek — tette hozzá.

— Meddig marad a városban? — érdeklődött Emma.

— Nem tudom — válaszolta Tamás. — A tárgyalásoktól függ... Három-négy napig. De lehet, hogy két hét is lesz belőle.

— Látogasson meg bennünket ismét, a csütörtök délután megfelel-ne? — ajánlotta Emma.

— Igen, azt hiszem, igen — bólintott Tamás. „Nocsak, én leszek Drobinyák II.?”

Felállt.

— Estére van két színházjegyem, megkérhetem Olgát, hogy tartson velem? — kérdezte hirtelen és illemtudóan nézett Emma irányába.

— Mindenképpen — mondta határozottan Emma asszony és megsimította kócos haját. Olga izgatottan és hálásan mosolygott.

A színházban nyugodtan ültek egymás mellett. Jó darab volt, élvezték a színészek önfeledt játékát. A hotelban vacsoráztak. — A tételt kérem a cég számlájára írni — mondta a pincérnek rutinosan Tamás. Lassan megittak egy üveg bort is. A lány kérdően Tamásra nézett.

— Nem szeretném a céget további számlákkal terhelni — mondta nyugodtan a férfi —, de fõn van még némi italom.

— Emlékszel, amikor még matematikára tanítottalak? — kérdezte a férfi, már a háromszáztizennyolcasban, miközben felbontott egy üveg konyakot.

— Igen — suttogta alig hallhatóan Olga. Majd váratlan heveséggel átölelte a férfit.

— Nem kellene hazamenned? — kérdezte valahol hajnali kettõ után Tamás.

— Nem — mondta Olga. Derûsen, kéjesen nyújtózkodott egyet, s nem igazította meg magán a takarót. — De holnap vegyél valami ajándékot Emma néninek...

Hirtelen tört rá az egyedüllét. Az a sivár, szorongató érzés szõtte be idegeit, mint annak idején. Elõször úgy gondolta, rossz padot választott a parkban, túlságosan közel került a fõúthoz, bizalmasabb helyet kellene keresnie, beljebb, ahonnan, igaz, nem veheti úgy szemügyre a járókelõket, de talán a néhány unatkozó lézengõvel érinthetõ-távolnyi közelségbe kerülne. Padot cserélt, megpróbált ismét elmélyedni az újságban, de nem sikerült. Elõször még incselkedve próbára tette képzeletét, hogy valóban teljesen egyedül van. A beleélési próba azonban túl jól sikerült. Tamás idegesen összehajtotta az újságot, felállt, átsietett a közeli talponállóba, megivott egymás után két konyakot, majd visszaült a helyére. („Felhívhatnám Reiding Bélát, vagy akár Sirlich Lászlót, igazán régen láttam már, Olgával is elmehetnék moziba.”) Késõ délután volt

már, egyre többen sétáltak az utcákon, ezt jól látta a bokrok mögül. Ismét játszani kezdett, ezúttal azt vette számba, milyen nyelveket kellene megtanulni, s hosszasan eltűnődött, a spanyolt lajstromba vegye-e. „Mikor kerülök én el Dél-Amerikába?” A spanyol végül is kiszorult az elsajátítandó nyelvek listájáról. „Feleslegesen mégsem érdemes egy nyelvet megtanulnom.” Ezzel azonban nem tett véglegesen pontot az ügy végére: „Milyen jó lenne egyszer egy andalúziai dalt saját gitárkísérettel előadni, amúgy meglepetésként, egy ismerős társaságban”.

Majd az értékes emberi tulajdonságokat próbálta helyes sorrendbe rakni, a méltóságot téve az első helyre, mint mindig, de ezzel el is akadt. Megivott még két konyakot, időközben egy fiatal pár foglalta el a helyét, másik pad után kellett néznie, azonban úgy vélte, az üresen maradt padok meglehetősen előnytelen rálátást ígének, nem tarthatja szemmel sem az utca forgalmát, sem a parkban levőket. Elsétált a közeli moziig, a délutáni előadás közönsége most tódult ki, még válthatott volna jegyet az estire, de valahogy nem tetszett a kiragasztott plakát: elől egy régies szépségű szőke női fej, mögötte néhány katona, sárgás-barnás öltözékben, jobbról egy tank, felül bombázó repülőgépek.

Visszasétált a parkba, de előbb még betért a talponállóba. A pincér szó nélkül tette eléje a dupla konyakot.

Cigaretára gyújtott, és most már nem játszott, hogy egyedül van. Négy fiú szaladt el előtte, majd egy idős néni közeledett. Közben kigyulladtak a fények. Augusztus utolsó napjai voltak, már korábban sötétedett. Szemben, az utca túloldalán a színház, szépen megvilágítva, mellette a sajtóház, számos termében még égtek a villanyok, mellette egy nagyáruház, nyitott üvegajtóval s a ki-besiető vásárlók özönével. „Mindenki vesz valamit, valakinek” — gondolta Tamás.

Egy fiatal lány haladt el előtte, de az nem nézett rá. „Legjobb lesz visszamenni a hotelba és korán lefeküdni.”

Megfürdött. Nem vacsorázott. Leoltotta a villanyt, kinyitotta az ablakot, s nézte a szemközti tér szétdobált kötömbjein üldögélő fiatalokat. Újabb cigarettát vett ki a dobozból, de nem gyújtotta meg. Nyitva hagyta az ablakot, visszafelé botorkált, közben bele-rúgott az asztal kiálló lábába. Úgy gondolta, viszonzásul egy nagyot rávág az asztalra, de erről kénytelen volt lemondani, mert nem tudta pontosan megítélni, az asztallapon hol helyezkedik el a kancsó az elmaradhatatlan két pohárral.

A lavabónál megengedte a csapot, néhány marék vizet az arcára locsolt. Nem törölközött meg. „Felhívom Reiding Bélát” — döntötte el. A telefonhoz lépett, tárcsázni kezdett, a telefon azonban süket volt. Dühösen lecsapta, ismét az ablakhoz lépett, behajtotta mindkét szárnyát. Leült a szőnyegre. „Holnap hazautazom” — mondta, s úgy érezte, ez az elhatározás már néhány órája érlelődött benne, csak éppen most fogalmazódott meg.

Lefeküdt, a feje mögött felnyitotta az éjjelilámpát és nyugodtan olvasni kezdte a sport híreket.